

Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Zinātnes padomes un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

2 (523)

ISSN 1407-1479

2017. gada 23. janvāris

Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdbalvas 2017. gadā

LZA Senāta lēmums:

1. Apstiprināt balvu ekspertu komisiju lēmumus un piešķirt sekojošas vārdbalvas:

Artura Balklava balvu zinātnes popularizēšanā – akadēmiskim **Oļģertam Dumbrājam**.

Pirsa Bola balvu matemātikā – LZA korespondētājloceklim **Aleksandram Šostakam** par darbu kopu "Daudzvērtīgas topoloģiskas struktūras un aproksimātas sistēmas: teorētiskie pamati un lietojumi".

Kārļa Ulmaņa balvu tautsaimniecībā – LZA korespondētājloceklim **Pārsļai Eglītei** par daudzpusīgu devumu Latvijas iedzīvotāju problemātikas teorētiskajā izpētē.

Vija Plūdoņa balvu literatūrzinātnē – *Dr.philol.* **Anitai Rožkalnei** (LU aģentūras LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta vadītāja) par monogrāfiju "Lauva. Dzejniece Astrīde Ivaska".

Heinricha Skujas balvu bioloģijā – *Dr.biol.* **Edgaram Vimbam** (LU Bioloģijas fakultātes docents) par mūža ieguldījumu Latvijas floras izpētē.

Pauļa Lejiņa balvu lauksaimniecības zinātnē – *Dr.agr.* **Dainim Lapiņam** (LLU emeritētais profesors) par zinātnisko darbu kopu "Zinātniski pamatotas lauksaimniecības tehnoloģiju optimizācijas iespējas".

2. Apstiprināt balvu ekspertu komisiju lēmumus un piešķirt sekojošas vārdbalvas jauniešiem zinātniekiem:

Mārtiņa Straumaņa un Alfrēda Leviņa balvu ķīmijā – *Mg.* **Rihardam Aleksim** (LU 1. kursa doktorants) par darbu "Lunāsina struktūras pētījumi, izmantojot KMR spektroskopiju". *Vad. Dr.chem.* K. Jaudzems.

Emīlijas Gudrinieces balvu ķīmijas tehnoloģijā – *Mg.* **Agnesi Stikutei** (SIA "Vides audits" ķīmiķe – analītiķe) par darbu "No elementorganiskajiem savienojumiem iegūtu alilsulfonātu izmantošana organiskajā sintēzē". *Vad. LZA ist.loc.* M. Turks.

Ludviga un Māra Jansonu balvu fizikā – *Dr.phys.* **Edgaram Nitišam** (LU Cietvielu fizikas institūta pētnieks) par darbu "Nelineāri optisku organisku stiklu viļņvadu un to pielietojumu pētījumi". *Vad. LZA ist.loc.* M. Rutkis.

Zentas Mauriņas balvu filozofijā – *Mg.* **Krišjānim Lācim** (LU

Vēstures un filozofijas fakultātes doktorants) par darbu "Mīlestības epistemoloģija Sērena Kirkegora darbos". *Vad. Dr.phil.* R. Bičevskis.

LZA balvu jauniešiem zinātniekiem – *Dr.chem.* Gunta Kunakova (LU ķīmiskās fizikas institūta pētniece, Čalmera tehniskās universitātes pēcdoktorante) par darbu "Elektronu transporta bismuta halkogenīdu nanovadu virsmas slāni un tilpuma". *Vad. Dr.chem.* D. Erts, prof. F. Lombardi.

Mg. **Sindijai Bričai** (LU Ķīmijas fakultātes pētniece) par darbu "Jaunu virsmas aktīvo vielu sintēze un raksturošana". *Vad. LZA ist.loc.* A. Zicmanis,

Dr.philol. **Marijai Semjonovai** (LU Sastatāmās valodniecības un tulkošanas katedras pasniedzēja) par darbu "Autobiogrāfiskuma žanriskās formas Latvijas un Somijas sievietes prozā XX gs.". *Vad. Dr.philol.* I. Novikova.

Mg. **Tatjanai Lejavai** (VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" Drošības departamenta aviācijas drošības inspektore) par darbu "Jauniešu bezdarba analīze un samazināšanas iespējas Jelgavas pilsētā un novadā". *Vad. akad.* B. Rivža.

LZA nodaļās

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa (FTZN)

25. janvārī plkst. 15.00 LZA Senāta sēžu zālē **notiks FTZN sēde**. Darba kārtībā ietverts FTZN priekšsēdētāja Jāņa Spiļģa sagatavotais pārskats par nodaļas darbību 2016. gadā, divu 2016. gada nozīmīgāko sasniegumu zinātnē autoru *Dr.phys.* Ilmāra Eglīša (LU Astronomijas institūts) un LZA korespondētājlocekļa Gunta Bārdziņa (LU MII) ziņojumi, kā arī diskusija par kritērijiem nozīmīgāko sasniegumu zinātnē nominēšanai un FTZN korespondētājlocekļu un īsteno locekļu kandidātu izvirzīšanai. Papildu informācija: <http://www.lza.lv>.

Sagatavoja **S. Negrejeva** FTZN zinātniskā sekretāre

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa (HSZN)

26. janvārī LZA Sēžu zālē **notiks HSZN sēde**. Darba kārtībā ietverta iepazīšanās ar kādu no 2016. gada nozīmīgāko sasniegumu zinātnē autoriem, nodaļas plāna 2017. gadam apspriešana un nodaļas padomes apstiprināšana. Precizēta informācija tiks ievietota LZA mājaslapā: <http://www.lza.lv>.

11. janvārī LZA Portretu zālē HSZN rīkoja **ekspertu konsiliju "Eiropas Savienības sociālais modelis un sociālo tiesību pilārs - ienākumu aspekts"**. Konsilija mērķis bija, izmantojot ekspertu pieredzi un veiktajos teorētiskajos pētījumos iegūtās zināšanas un atziņas, saprast, ko Latvijas iedzīvotājiem nozīmē Eiropas sociālā modeļa un sociālo tiesību koncepcijas īstenošana. Starp uzaicinātajiem ekspertiem bija Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas, pārstāvji no ES pārstāvniecības Latvijā, Latvijas Saeimas komisijām, LR Izglītības un zinātnes ministrijas, LR Kultūras ministrijas, LR Zemkopības ministrijas, LR Labklājības ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas, LR Finanšu ministrijas, LR Valsts Kancelejas, ar augstākās izglītības un zinātnes attīstību saistītajām valsts un sabiedriskajām institūcijām, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras u.c. Konsilija rezultāti, apkopoti "Konsilija slēdzienā", tiks nodoti valsts atbildīgajām institūcijām, ekspertiem, plašsaziņas līdzekļiem un publicēti tuvākajā "Zinātnes Vēstneša" numurā.

21. decembrī LZA Portretu zālē HSZN rīkoja **ekspertu konsiliju "Eiropas civilizācijas krīzes cēloņi un iespējamie risinājumi izejai no krīzes"**. Konsilija mērķis bija, izmantojot ekspertu pieredzi un veiktajos teorētiskajos pētījumos iegūtās zināšanas un atziņas, saprast Eiropas civilizācijas krīzes cēloņus, turpmāko norisi un risinājumus nevēlamo seku ierobežošanai. Starp uzaicinātajiem ekspertiem bija Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas, pārstāvji no ES Pārstāvniecības Latvijā, Latvijas Saeimas komisijām, LR Ārlietu ministrijas, LR Izglītības un zinātnes ministrijas, LR Kultūras ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas, LR Labklājības ministrijas u.c. Konsilija rezultāti, apkopoti "Konsilija slēdzienā", tiks nodoti valsts atbildīgajām institūcijām, ekspertiem, plašsaziņas līdzekļiem un publicēti tuvākajā "Zinātnes Vēstneša" numurā.

Sagatavoja **L. Griņeviča** HSZN zinātniskā sekretāre

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa (ĶBMZN)
12. janvārī notika ĶBMZN sēde par **Onkoloģiskās viroterapijas** tēmu, kurā pirmā ziņotāja bija Rīgas Stradiņa universitātes profesore, "Starptautiskā Viroterapijas centra" medicīnas direktore, Latvijas galvenā onkoloģe *Dr.habil.med.* **Dace Baltiņa**. Viņas zinātniskā ziņojuma tēma "Onkoloģiskā viroterapija laiku lokos: **RIGVIR ceļš pie pacientiem**", kurā vērtēta viroterapijas vēsturiskā attīstība pasaulē un Latvijā.

Turpinājums – 2.lpp.

LZA Senātā

10. janvārī LZA Senāts pulcējās uz pirmo šī gada sēdi. Tajā LZA prezidents ziņoja par pagājušā gada svarīgākā notikuma – 2016. gada nozīmīgāko sasniegumu zinātnē izvirzīšanu, LZA nodaļu priekšsēdētāji nominēja vārdbalvu laureātus un informēja par kandidātu atlases procesu un kritērijiem. Būtiska sēdes daļa bija veltīta LZA budžetam un akadēmijas valdījumā esošās augstceltnes uzturēšanas jautājumiem. LZA augstceltnē ir kultūras piemineklis, kuras uzturēšana pēdējo divu gadu ietvaros veiktajās VKPAI pārbaudēs atzīta par atbilstošu.

Nākamā Senāta sēde, kurā tiks godināti LZA nominētie 2016. gada sasniegumi zinātnē un to autori, notiks **14. februārī plkst. 16.00 Rīgas Motormuzejā** S. Eizenšteina ielā 6.

Aptauja "Zinātnes Vēstneša" lasītājiem

Strādājot pie "Zinātnes Vēstneša" satura uzlabošanas, izdevuma redkolēģija aicina lasītājus piedalīties aptaujā. Tās mērķis – precizēt avīzes mērķauditoriju un izzināt lasītāju domas par esošo piedāvājumu un izdevuma iespējamo attīstības virzību. Aptaujas anketas pieejamas gan kā pielikumi drukātajam avīzes numuram, gan kā lejuplādējams dokuments šī numura elektroniskajā versijā LZA mājaslapā www.lza.lv. Aizpildītas anketas ar norādi "Zinātnes Vēstneša" aptauja" aicinām nogādāt LZA kancelejā Akadēmijas lauk. 1, Rīga, LV 1050. Elektroniski aizpildītas anketas lūdzam nosūtīt uz "Zinātnes Vēstneša" epastu adresi: zinatnes.vestnesis@lza.lv.

Lasītāju atbildes priecāsimies sagaidīt līdz **2017. gada 23. februārim**. Informācija par aptaujas rezultātiem tiks publicēta "Zinātnes Vēstnesī".

Redkolēģija

PAR ĪSTERMIŅA ZINĀTNISKĀM VIZĪTĒM 2017. GADĀ

Ikviena Latvijas zinātnieks var pieteikties īstermiņa mobilitātes vizītei uz ārvalstu zinātnisko centru/institūtu, kas ietilpst Latvijas Zinātņu akadēmijas partnerakadēmiju administrēto institūciju lokā. Vairākas LZA partnerakadēmijas (piem. Igaunijas, Lietuvas, Itālijas, Izraēlas ZA u.c.) atbalsta īstermiņa mobilitātes vizītes neatkarīgi no zinātnieka pamatdarba vietas, t.i. zinātnieka institūcija, universitāte vai tml. Vizīšu mērķi var būt visdažādākie: kopīgi pētījumi, sadarbības uzsākšana, darbs bibliotēkā, arhīvos un/vai piedalīšanās zinātniskā konferencē. Pētījumu tematikai nav ierobežojumu, taču vizītes mērķim jābūt saskaņotam ar sadarbības partneri ārvalstīs.

Mobilitātes vizīšu kārtību nosaka LZA Valdes apstiprinātie "Noteikumi par Latvijas zinātnieku īstermiņa mobilitātes vizītēm un ārvalstu zinātnieku uzņemšanu LZA divpusējās zinātniskās sadarbības līgumu ietvaros", kas atrodami LZA mājas lapas <http://www.lza.lv> sadaļā Starptautiskie sakari/Divpusējā sadarbība.

NB! Lūdz, ņemiet vērā, ka sadarbībā ar Bulgārijas, Polijas un Ungārijas zinātņu akadēmijām prioritāras ir vizītes divpusējo sadarbības projektu izpildei, taču atbalstītas tiek arī indi-

viduālas vizītes. Savukārt jaunais līgums starp LZA un Čehijas ZA (parakstīts 2015. gada decembrī) paredz atbalstu tikai kopīgiem projektiem (ilgums – 3 gadi). 2017. gadā tiks izsludināta pieteikšanās jauniem sadarbības projektiem ar Bulgāriju, Čehiju un Poliju. Lūdzam sekot jaunumiem LZA mājas lapas sadaļā Starptautiskie sakari/Divpusējā sadarbība.

Par vizīšu finansiālo pusi. Akadēmijas pielieto izmaksu sadales modeli, proti, LZA partnerakadēmija finansiāli nodrošina Latvijas zinātnieka uzturēšanos konkrētajā valstī (apmaksā viesnīcas vai tml. izdevumus un līgumā paredzēto dienas naudu) atbilstoši vizītes darba programmai. Svarīgi: vizītes dalībniekam pašam jārisina starptautiskā transporta biļešu samaksas jautājums. LZA, savukārt, nodrošina partnerakadēmiju nominēto zinātnieku uzturēšanos Latvijā un saskaņo zinātnisko programmu. Vieszinātnieki, kas ierodas LZA sadarbības līgumu ietvaros, galvenokārt tiek izmitināti LZA viesu istabās 14. stāvā.

Lūdzam iesniegt pieteikumus 2017. gada vizītēm līdz 14. aprīlim (ja uz kādu no valstīm gada kvota nebūs piepildīta, pieteikumus pieņemsim līdz 2017. gada 2. oktobrim). Informācijai tel. 67227391, mob. 26478619 vai e-pasts: int@lza.lv.

LZA divpusējie zinātniskās sadarbības līgumi

Nr. p.k.	LZA partnerinstitūcija - zinātņu akadēmija (ZA)	Apmaiņu kvota vai pēc vienošanās (***)	Īpaši nosacījumi un ieteikumi	2016. gadā izmantoto dienu (vizīšu) skaits	
				No Latvijas	Uz Latviju
1	Austrijas ZA	***	Tikai Austrijas ZA institūti	-	-
2	Baltkrievijas NZA	50 dienas		-	20 (4)
3	Berlīnes-Brandenburgas ZA	6 nedēļas	Tikai kopprojekti	-	-
4	Bulgārijas ZA	12 nedēļas		61 (9)	35 (4)
5	Čehijas ZA		Tikai kopprojekti	4 (1)	14 (3)
6	Gruzijas ZA	4 nedēļas		-	-
7	Igaunijas ZA	75 dienas		16 (2)	67 (12)
8	Itālijas Nacionālā ZA	60 dienas		-	-
9	Izraēlas ZA	6 nedēļas		-	-
10	Lietuvas ZA	75 dienas		71 (10)	40 (13)
11	Melnkalnes ZA	21 diena		-	-
12	Polijas ZA	100 dienas		18 (2)	32 (4)
13	Slovākijas ZA	21 diena		-	4 (1)
14	Ukrainas NZA	30 dienas		14 (1)	14 (1)
15	Ungārijas ZA	7+7 dienas	1 vizīte (proj.) 1 vizīte (ind.)	6 (1)	28 (4)
16	Zviedrijas Hum. ZA	28 dienas		7 (1)	-
KOPĀ:				197 (27)	254 (46)

LZA partnerakadēmijas, ar kurām par zinātnieku apmaiņu jāvienojas īpaši: Austrijas ZA, Azerbaidžānas NZA, Saksijas ZA, Francijas ZA, Slovēnijas ZA, Somijas ZA.

LZA Starptautiskie sakari

Latvijas Zinātņu akadēmijas jaunievēlēto locekļu īsas biogrāfijas

Nobeigums. Sākums "ZV" Nr. 21 (21.12.2016) un Nr. 1 (9.01.2017.)

LZA ĀRZEMJU LOCEKĻU KANDIDĀTI

Zenonas DABKEVIČIUS (Zenonas DABKEVIČIUS) – dz. 26.08.1954., *Dr.habil.agr.* (2010). Lietuvas lauksaimniecības un mežsaimniecības pētniecības centra direktors (1995–2001). Aleksandra Stulginska universitātes Agronomijas fakultātes asociētais profesors (2000–2013). Šauļu universitātes Fizikas fakultātes profesors, kopš 2013. gada Lietuvas Zinātņu akadēmijas Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas priekšsēdētājs. Pētnieciskā darba pieredze 40 gadi.

Zinātnisko pētījumu virzieni: augu slimību izraisītāju pētniecība, augu aizsardzības sistēmas, augu ģenētiskie resursi, augu patogēnie mikroorganismi, kaitīgo vielu uzkrāšanās augos un pārtikas produktos, un augu uzturvērtība un lauksaimniecības ekonomiskā efektivitāte.

Publicētie darbi: Hirša indekss – 5; publicēti 200 zinātniskie raksti angļu, krievu, lietuviešu valodās, ir 12 zinātnisku monogrāfiju un mācību grāmatu autors un līdzautors.

Starptautiskā sadarbība: Starptautiskās programmas "Elektroniskā lēmumu pieņemšanas sistēma augu aizsardzībā" izstrāde un īstenošana (1996–2001).

Pedagoģiskā darbība: Divpadsmit doktora disertāciju vadītājs. Pedagoģiskā darba pieredze 20 gadi.

Organizatoriskais darbs: kopš 1995. gada žurnāla "Žemdirbystē" (Lauksaimniecība) redakcijas priekšsēdētājs. Kopš 1997. gada žurnāla "Žemēs ūķio mokslai" (Lauksaimniecības zinātne) redakcijas loceklis. Kopš 2010. gada žurnāla "Polish Journal of Agronomy" (Polijas Agronomijas Vēstnesis) redakcijas loceklis.

Atzinības: Konkursa "Lietuvas ciems–2007" uzvarētājs nominācijā zinātnisko inovāciju izplatīšana un popularizēšana (2007), Lietuvas Zinātnes Balva par lauksaimniecības augu sēnīšu slimības izplatīšanās modeļu pētniecību un efektīvu kontroles metožu izstrādāšanu (2008), Zemkopības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas piemiņas Goda medaļa par nopelniem lauksaimniecības zinātnē (2014), Baltijas Lauksaimniecības uzņēmējdarbības institūta, *Arvi Group*, Aleksandra Stulginska Universitātes un Lietuvas Lauksaimniecības konsultāciju dienesta balva par mūža darbu Lietuvas labā (2016).

Vladimirs GEVORGJANS (Vladimir GEVORGJAN) – dz. 12.08.1956., *Dr.chem.* (1984; vadītājs profesors Edmunds Lukevics, Organiskās sintēzes institūts, Rīga), Organiskās sintēzes institūta grupas vadītājs (1986–1990), Tohoku Universitātes Sendai (Japāna) asistents un asociētais profesors (1996–1999), Iinoisas Universitātes Čikāgā (ASV) asociētais profesors (kopš 1999. gada), profesors (kopš 2003. gada) un profesors ar izcilību (kopš 2012. gada).

Zinātnisko pētījumu virzieni: Jaunu sintēzes metožu un stratēģijas izstrāde organiskajā ķīmijā – palādija, zelta, vara, sudraba un rodija metālu kompleksu un bora Luisa skābju katalīze. Pētījumi tiek veikti heterociklu un aromātisko savienojumu sintēzē izmantojot pārejas metālu katalizētās ciklozimerizācijas reakcijas, Pd–katalizētas stereo– un reģioselektīvas benzoanulēšanas reakcijas. Projekti ir fokusēti uz praktisku pielietojumu – atrast jaunas metodes vērtīgu būvbloku sintēzei organiskajā un materiālu ķīmijā, kas dotu iespējas iegūt jaunus bioloģiski aktīvus dabas un sintētiskos savienojumus.

Publicētie darbi: Hirša indekss 56; publicēti 185 zinātniskie raksti starptautiskos žurnālos, nolasīti 60 plenārreferāti starptautiskās konferencēs (no tām 4 lekcijas nolasītas Rīgā).

Starptautiskā sadarbība: Kopš 1997. gada nolasītas zinātniskās lekcijas 18 farmācijas firmās ASV, Japānā, Lielbritānijā, Šveicē un Beļģijā, kā arī 60 dažādās 8 pasaules valstīs (ASV, Japāna, Kanāda, Krievija, Lielbritānija, Vācija, Francija, Kazahstāna) universitātēs.

Pedagoģiskā darbība (pēdējās desmitgades laikā): 15 doktora disertāciju vadītājs (kopš 2004. gada) Čikāgā, vadījis doktorantūras studijas Čikāgā Latvijas jaunajiem zinātniekiem – D. Čerņaks (darbs aizstāvēts 2011. gada maijā) un N. Čerņaka (darbs aizstāvēts 2010. gada decembrī).

Organizatoriskais darbs: žurnāla "Chemistry of Heterocyclic Compounds" (Rīga) redakcijas loceklis. Iinoisas Universitāte Čikāgā konsultatīvās padomes loceklis, Iinoisas Universitātes Čikāgā organiskās ķīmijas katedras vadītājs (kopš 2006. gada); viesredaktors speciālajiem izdevumiem žurnālos "Chemistry of Heterocyclic Compounds" un "Chemical Society reviews". NIH Sintētiskās un Bioloģijas ķīmijas sekcijas (SBCA) projektu pieteikumu vērtētājs.

Atzinības (pēdējās desmitgades laikā): Iinoisas Universitāte Čikāgā zinātnieka Gada balva (2008); Pēterburgas Universitātes Goda profesors (2012); Iinoisas Universitāte Čikāgā Profesora izcilība (2012); Sorbonas Universitātes (Francija) viesprofesors (2014).

Viktors Algirdas SNIEČKUS (Victor Algirdas SNIČKUS) – dz. 1.08.1937., *Dr.chem.* (1990), *Bader Chair Emeritus*, *Queen's University*, Kanāda; profesors *Brock University* (kopš 2009), *SNIČKUS INNOVATIONS* direktors (kopš 2009).

Zinātnisko pētījumu virzieni: orto–vadīta metalēšana (DoM, *directed ortho–metallation*), aromātisko un heterociklisku sistēmu sintēze izmantojot katalītiskās šķērssametināšanas reakcijas, CH–aktivācija, pārejas metālu katalizētās sametināšanas reakcijas.

Publicētie darbi: 277 zinātniski raksti starptautiskos žurnālos, 249 plenārlekcijas un ielūgtās lekcijas, 4 grāmatu redaktors.

Pedagoģiskā darbība (pēdējās desmitgades laikā): Nolasīti 5 lekciju kursi (2009–2014) dažādās pasaules valstīs.

Starptautiskā sadarbība: ielūgtie 446 semināri.

Zinātniskie un tehnoloģiju pārnese projekti: firmas *Snieckus Innovations* dibinātājs.

Organizatoriskais darbs: 9 *Balticum Organicum Syntheticum* (BOS) zinātnisko konferenču organizētājs Viļņā, Rīgā un Tallinā. Redaktors žurnāliem *Synlett*, *Synfacts*, *Polycyclic Aromatic Compounds*, *Chemistry & Biodiversity*. *Thieme/IUPAC* balvas vērtēšanas komisijas priekšsēdētājs. Konsultants firmās – *Bristol-Myers-Squibb*, *Bioblocks*, *Major Laboratories*.

Atzinības (pēdējās desmitgades laikā): Lielā Lietuvas balva no Lietuvas prezidentes (2013), *Queens University* balva par ekselenci zinātnē (2011), Lietuvas ZA laureāts (2010), Tallinas Tehniskās universitātes *honoris causa* (2009), firmu *AstraZeneca*, *Bristol-Myers-Squibb*, *GlaxoSmithCline*, *Aldrich*, *Boehringer-Ingelheim*, *Novartis* goda lektors (2006–2009).

Jānis VĀRNA – dz. 14.08.1951., *Dr.phys.* (1982) un *PhD* (1992), Luleo Tehniskās universitātes (Zviedrija) profesors un Polimēru mehānikas nodaļas vadītājs, starptautiski pazīstams mehāniķis, kura darbam ir liela fundamentāla un praktiska nozīme.

Publicētie darbi: H indekss – 27 (Google Scholar), citēšanas indekss >3000. 120 publikācijas un 8 monogrāfijas daļas.

Pedagoģiskais darbs: Vadītājs 16 doktorantiem un 4 pēcdoktorantūras zinātniekiem (t.sk. no Latvijas).

Starptautiskā sadarbība: aktīva sadarbība ar RTU un LU mehāniķiem.

Organizatoriskais darbs: Zviedrijas Nacionālā teorētiskā un praktiskā mehānikas komitejas biedrs, *Academia Europa* loceklis (2012), vieslektors *Third World Wide Failure Exercise* (WWFE–III).

Apbalvojumi: LZA F. Candra balva (2016).

GODA LOCEKĻI

Mārtiņš BRAUNS – dz.17.09.1951., izcils, tautā iecienīts komponists un pazīstams populārās mūzikas izpildītājs.

Beidzis Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolu (1970) un Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijā kompozīcijas klasi (pie Ā. Skultes). Bijis vairāku muzikālo ansambļu un grupu vadītājs. No 1977. līdz 1986. gadam rokgrupas "Sipoli" vadītājs, taustiņ-instrumentālists un komponists, pēc tam sadarbojies ar kamerkori "Sindi putnu dārz". Komponējis mūziku vairāk nekā 100 izrādēm dažādos teātros, īpaši Drāmas (Nacionālajam) teātrī, kur 1975.–1982. g. bija teātra muzikālas daļas vadītājs, tāpat multimedijāliem uzvedumiem un mūziku 150 kinofilmām.

Kopš 1986. gada Latvijas Kinematogrāfistu savienības biedrs. Septiņas reizes saņēmis Lielā Kristapa balvu kā Latvijā labākais kinomūzikas komponists. Dažādos starptautiskos kinofestivālos mūzika prēmēta ~ 20 reizes.

Populārākais un tautas iemīļotākais darbs ir "Saulē, Pērkon, Daugava", kas kļuvis par Atmodas laika simbolisku dziesmu – neoficiālu himnu. Tā pieņemta arī par Katalonijas neatkarības himnu. M. Brauna kora mūzika vairākkārt skanējusi Vispārējās latviešu dziesmu svētkos. "Saulē, Pērkon, Daugava" atskaņota vairāk nekā 100 reizes Latvijā, Anglijā, Vācijā, Somijā, Izraēlā u. c. Par spilgtu radošo devumu Latvijas kultūras bagātināšanā ("Sapnis par Rīgu") 2001. gadā saņēmis LR Kultūras ministrijas balvu. "Sapnis par Rīgu" izvirzīts *Gravemayer award* pasaules mūzikas konkursā par darbiem laikā no 2001. līdz 2004. gadam.

Arnolds Laimonis KLOTIŅŠ – dz.10.04.1934., muzikologs. Beidzis Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijas Kompozīcijas un teorijas fakultāti (1964), PSRS Kultūras ministrijas Mākslas vēstures institūta aspirantūru mākslas socioloģijā un estētikā (1973), mākslas zinātņu kandidāts (1975), *Dr.art.* (nostrificēts 1993). LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētnieks (no 1996), vadošais pētnieks (kopš 2010.).

Komponistu savienības biedrs (1965). **Zinātnisko pētījumu virzieni:** Latvijas mūzikas vēsture; folkloras mantojuma vieta mūsdienu kultūrā; mūsdienu mūzikas estētika.

Publicētie darbi: kopumā 9 grāmatas u. c. monogrāfiski darbi, ap 155 zinātniski un populārzinātniski raksti krājumos un žurnālos; kopš 1957. gada mūzikas kritikas un apceres laikrakstos, raksti enciklopēdijās Latvijā un ārzemēs; kopš 1988. gada raksti laikrakstos par iekšpolitiskiem jautājumiem.

Apbalvojumi: Dienas gada balva kultūrā par fundamentālu un aizraujošu uzrakstītu pētījumu "Mūzika okupācijā" (2013), Lielā mūzikas balva (2005, 2013), Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas goda profesors (2004), IV šķiras Triju zvaigžņu ordenis (2002), Jāņa Ivanova prēmijas mūzikā laureāts (1988), LZA I prēmija par monogrāfiju "Alfrēds Kalniņš" (1980).

LZA nodaļās

Turpinājums no 1.lpp.

Sēdes turpinājumā LZA akadēmiķis *Dr.habil.chem.* **Ivars Kalviņš** nolasīja ziņojumu "*Viroterapija – pagātne, tagadne un nākotne*" – raksturojot dažādos pasaulē zināmos vīrusu preparātus un to iedarbības, īpaši izceļot preparātu "Rigvir" kā stabilu, nemoģificētu imunomodulatoru –mazu vīrusu ar vienkāršu RNS kristāliskuma genomu, kas, neizsaucot imūnreakcijas, organismā atrod melanomas vēža šūnas, iekļūst tajās,

savairojas un tā rezultātā iznīcina. Latvijā pacientiem ir atļauts lietot "Rigvir". Sēdes ietvaros LZA akadēmiķi Pēteris Trapencieris, Andris Ērglis un Jānis Stradiņš klātesošajiem nodaļas pārstāviem sniedza informāciju par LZA goda doktora kandidatūru – Latvijas Ārstu biedrības prezidentu Pēteri Apini. Aizklātās balsošanas rezultātā KBMZN izteica savu atbalstu **Pētera Apiņa** ievēlēšanai par **LZA goda doktoru**.

Sagatavoja **D. Daija** KBMZN zinātniskā sekretāre

Valsts pētījumu programmas EKOSOC-LV trešajā posmā paveiktais

VPP EKOSOC-LV darbojas ar mērķi nodrošināt Latvijas tautsaimniecības transformācijas, gudras izaugsmes, pārvaldības un tiesiskā ietvara procesu un problēmu izpratni valsts un sabiedrības ilgtermiņai attīstībai. Izmanojot valsts atbalstu un iespēju veikt plašus starpdisciplinārus pētījumus sabiedrības attīstībai svarīgos jautājumos (izglītība, inovācijas procesi, zinā-

šanu ekonomika, demogrāfija, valsts un sabiedrības institūciju attīstība u.c.), programmai jāspēj: attīstīt zināšanu bāzi un cilvēkkapitālu sociālajās zinātnēs; veidot spēcīgas sociālo zinātņu skolas, nodrošināt to saikni ar citām zinātņu nozarēm, izglītību un sabiedrības pārvaldības institūcijām; radīt zināšanu bāzi lēmumu pieņemšanai sabiedrības pārvaldībā.

Programmas veikumu pirmajā un otrajā posmā ir izvērtējusi neatkarīga ārzemju ekspertu komisija. Programmas darbs kopumā ir vērtēts pozitīvi. Vienlaikus eksperti ieteikuši aktivizēt programmas publicitātes pasākumus un apvienot projektus tematiskos virzienos. Ņemot vērā programmas starptautiskās izvērtēšanas rezultātus un ieteikumus, ir veikta programmas projektu apvienošana trīs pētniecības blokos: "**Telpiskā attīstība**", "**Sabiedrības attīstība**" un "**Ekonomikas attīstība**". Visu trīs bloku ietvars ir projekta 5.2.10. pētītāis nozaru tiesiskais regulējums. Sekojot ieteikumiem, nopietni strādāts pie programmas publicitātes pasākumu aktivizēšanas – rīkoti semināri, konferences un forumi, par programmu ziņots televīzijas ziņojumos un forumi, par programmu ziņots televīzijas ziņojumos un forumi, par programmu pasākumi atspoguļoti arī nacionālajā un reģionālajā presē.

Apvienotajos tematiskajos blokos uzsākts darbs pie Latvijas tautsaimniecības attīstības scenāriju izveides, pielietojot projektā 5.2.3. aprobēto AHP hierarhiju analīzes modeli.

Bloks "Telpiskā attīstība" (Projekti: 5.2.3., 5.2.8., 5.2.9.)

VPP 5.2.3. projekta trešajā posmā pabeigta novadu veikspējas novērtēšanas indeksa izstrāde un veikta rezultātu aprobācija. Veikta novadu klasteru izstrāde un padziļinātā analīze Latvijas mērogā, nosakot pozitīvus un negatīvus izziemes vietas attīstības veicināšanā. Veikta viedo teritoriju identifikācija, balstoties uz teritoriju veikspējas indeksa rezultātiem. Izveidots ilustratīvi-kartogrāfisks materiāls vietas attīstības indeksu vizualizācijai, kas kalpotu kā bāze pašvaldībām sagatavotiem priekšlikumiem. Tiek turpināta padziļināta izstrādāto klasteru izpēte pa blokiem *vieda pārvaldība*, *vieda ekonomika*, *viedā iedzīvotāji*, *viedā resursi* un adaptācija monogrāfijai. Šai tēmai īpaši veltītu zinātnisku ziņojumu kopa un dalība ar ziņojumiem konferencēs, kā arī tēmai veltītu zinātnisku publikāciju sagatavošana. Veikta AHP hierarhiju analīzes modeļa veidošana katrā Latvijas reģionā. Šim nolūkam tika novadītas ekspertu intervijas un apstrādāts plašs iegūto datu materiāls.

Tika veikti Latvijas reģionos – Latgalē, Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē un Pierīgā – veikto ekspertu interviju datu apkopojumi. Veikti aprēķini pēc AHP metodikas, lai izvērtētu katru reģiona viedās specializācijas veidošanas un attīstību noteicošos faktoros un virzību. Projekta dalībnieki kopīgi vienojušies par publicējamās monogrāfijas saturu. Liels darbs paveikts, sadarbībā ar pašvaldībām izstrādājot pētījumus Kurzemes plānošanas reģionam, Zemgales plānošanas reģionam, Sēlijas novadiem un Latvijas Pašvaldību savienībai. Visi pētījumi iesniegti pasūtītājiem kā intelektuālais īpašums.

Projekta dalībnieki sadarbojušies ar bloka "Telpiskā attīstība" projektiem 5.2.9. (I. Kokina) un 5.2.7. (A. Liviņa) un izstrādājuši kopīgu ziņojumu.

VPP 5.2.8. projekta trešajā posmā apjomīgākais primāro datu ievākšanas darbs bija iedzīvotāju anketēšana izpētes areālos ar mērķi izziņāt lauku teritorijas dzīvojošo viedokli par dabas un kultūras resursu esošo situāciju un potenciālo izmantošanu uzņēmējdarbībā, kā arī par pašvaldības komunikācijas jautājumiem ar vietējiem iedzīvotājiem. Iedzīvotāju anketēšana notika dažādu dabas un kultūras mantojuma pasākumu laikā izpētes teritorijās, daļa atbilstu tika iegūtas tiešsaistē. Sākotnējā rezultātu analīze parāda saikni starp iedzīvotāju nodarbošanos pašvaldības komunikāciju ar iedzīvotājiem, kā arī starp iedzīvotāju pašu iesaistīšanos aktivitātes un pašvaldības darba vērtējumu. Kopumā mazāk nekā puse respondentu izmanto vai vēlētos izmantot dabas un kultūras resursus ienākumu gūšanai. Aptaujas anketas padziļināta rezultātu analīze tiks turpināta 4. posma sākumā, kā arī iegūtie rezultāti tiks triangulēti ar iepriekš veiktajām intervijām un citu datu analīzi.

Visās četrās izpētes teritorijās ir augsts saimnieciskās darbības veicēju, fizisko personu skaits, kas atstāj ietekmi uz novada pārvaldību. Daudzveidīgs ir saimnieciskās darbības veicēju sadalījums pēc uzņēmējdarbības klasifikācijas veidiem.

Šajā posmā ir sagatavota rokasgrāmata / izdevums pasākumu organizatoriem par nemateriālā kultūras mantojuma izmantošanu pasākumos. Nākamajā posmā ir jāpiesaista finansējums rokasgrāmatas maketēšanai un iespiešanai. Rokasgrāmatas sagatavošanas laikā Vidzemes augstskolā ir izstrādāts arī maģistra līmeņa studiju kurss "Lauku kultūrtelpas revitalizācija – realitāte vai mīts" 3 ECTS apjomā. Kurss tiks aprobēts 4. posma 1. pusgadā.

Turpinājums – 3.lpp.

Noorganizētas divas vidusskolēnu fokusgrupu diskusijas Krāslavas un Mazsalacas novadā, kas parādīja atšķirīgu situāciju ar jauniešu apmierinātību novadā. Fokusgrupu rezultāti parādīja, ka daļa skolēnu sniedza sociāli vēlamas atbildes. Pašvaldības var jauniešus izmantot kā resursu, iesaistot attīstības plānošanā un plānošanas dokumentu izstrādē.

Ir sagatavota publikācija, kas iznākusi Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis – “Kultūras mantojuma lietojums reģionu līdzsvarotā attīstībā”. Ceturtajā – noslēguma – posmā plānots stiprināt dabas un apdzīvotuma komponenti projektā. Izpētes teritorijās ir plānots veikt īstenoto, izstrādes stadijā esošo projektu uzskaites tematisko analīzi, kā arī iesaistīties *Rīgas–Gaujas Eiropas gastronomiskā reģiona 2017* darbības izvērtējumā.

VPP 5.2.9. projekta trešajā posmā darbs tika turpināts ar sabiedrības apziņas harmonizācijas modeļu izstrādi. Veikta anketēšanas rezultātu apstrāde un analīze. Anketēšanas rezultātu analīze parādīja ekoloģiski jutīgo teritoriju nozīmīgo ekoloģisko pakalpojumu ilgtspējības nodrošināšanā, ilgtspējību un sabiedrības sociālās apziņas līmeni, kā arī potenciālu viedās specializācijas stratēģijas īstenošanai izvēlētajās reģionālajās Vidzemē, Latgalē un Kurzemē.

Izstrādāts konkrētajā projektā apziņas izpaušmju identifikācijas modeļi, balstoties uz D. Bolšo modeļa modificētu versiju. Izstrādātais modelis adaptēts Slīteres NP sociālās vides specifiskai, kura izpaužas, piem., vietējām sociālajām grupām nereti raksturīgajā t.s. salu mentalitātē, vietējās sabiedrības psiholoģiskās pasivitātes un paš-izvērtēšanas dialektikā, saasinātā biofiliskajā uztverē, katalizatorpersonību sociālās lomas akcentēšanā u.c.

Bloks “Ekonomikas attīstība” (projekti: 5.2.1., 5.2.2.).

VPP 5.2.1. projekta ietvaros trešajā posmā galvenais uzvars tika likts uz šādām aktivitātēm: 1) turpināta makroekonomisko nozaru, t.sk. augsto tehnoloģiju nozaru, konkurētspējas rādītāju dinamikas analīze Latvijā un pārējās Baltijas valstīs, 2) veikta Latvijas transporta un tranzīta nozares konkurētspējas izpēte, tajā skaitā izvērtēta Latvijas dzelzceļa uzņēmumu konkurētspēja un izanalizēta autotransporta un Latvijas ostu konkurētspēja Latvijas tranzīta koridorā, 3) veikts Latvijas enerģētikas nozares un Baltijas jūras reģiona elektroenerģijas tirgus konkurētspējas novērtējums, 4) izpētīta makro- un interneta mārketinga instrumentu loma eksporta veicināšanai un uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanai ārvalstu tirgos, 5) analizēti konkurētspējas kvalitātes nodrošināšanas un intelektuālā kapitāla ietekmes aspekti, 6) veikta analīze par interneta mārketingu un valsts atbalstu eksportējošiem uzņēmumiem, 7) turpināta augstākās izglītības pakalpojumu eksporta iespēju analīze, 8) turpināta Latvijas veselības aprūpes sektora starptautiskās konkurētspējas izpēte.

Projekta ietvaros tiek veidota sadarbība ar Ekonomikas ministriju, Veselības un Labklājības ministrijām un citām pārvaldes institūcijām, tādām kā Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas Darba devēju konfederācija, kā arī ar AS Latvenergo un citiem uzņēmumiem.

Trešā posma projekta rezultāti prezentēti 45 konferencēs un semināros, sagatavots un iesniegts, apstiprināts 1 Horizon 2020 projekts, aizstāvēti 2 promocijas darbi un 4 maģistra darbi, publicēti 2 zinātniskie raksti WOS datu bāzē, 6 Scopus datu bāzē un citās datubāzēs (EBSCO, CEEOL u.c.) iekļautajos žurnālos, publicētas 16 citas zinātniskas, starptautiski recenzētas publikācijas un 1 populārzinātniska publikācija.

VPP 5.2.2. projekta ietvaros atbilstoši trešā posma uzdevumiem tika veikti pētījumi par: 1) Latvijas uzņēmumu inovāciju potenciālu (RTU); 2) bioekonomikas un lauksaimniecības sektora inovāciju potenciālu (LLU); 3) nemateriālo aktīvu kā inovācijas indikatora lomu uzņēmumu darbības rezultātu uzlabošanā (RTU); 4) tehnoloģiju pārneses (TP) modeļu evolūciju, kā arī veikta modeļu analīze, lai izvēlētos piemērotāko modeli TP procesā (VeA); 5) “universitāte-industrija” sadarbību kavējošiem faktoriem (RTU); 6) Latvijas zinātnes / izglītības, biznesa vides un Latvijas diasporas līdzšinējo sadarbību un nākotnes sadarbības iespējamo modeli (ViA). Ir sagatavots un iesniegts LR Patentu valdē patenta pieteikums, reģistrācijas numurs P-16-102 (RTU). Pētījuma rezultāti ir prezentēti 8 zinātniskās starptautiskās konferencēs, kā arī publicēti 11 raksti žurnālos un konferenču pilnu rakstu krājumos, t.sk. 2 raksti žurnālā ar SNIP>1. Tika sagatavota un publicēta daudzautoru monogrāfija (A. Sauka, RTU, SSE Rīga); ir aizstāvēts 1 promocijas darbs (RTU). Sadarbības partneri aktīvi piedalījās uzdevumu izpildē.

Bloks “Sabiedrības attīstība” (projekti: 5.2.4., 5.2.5., 5.2.6., 5.2.7.).

VPP 5.2.4. projekta pabeigts lauka darbs izlases pētījumam par iedzīvotāju mobilitāti un demogrāfiskās politikas realizāciju, apkopotu un analizēti tā rezultāti. Veikta dažādu iedzīvotāju grupu ģeogrāfiskās mobilitātes modeļu analīze, diasporas sociodemogrāfiskās un ģeogrāfiskās dinamikas analīze un izvērtējums. Tāpat arī raksturotas iedzīvotāju mobilitātes iezīmes Latvijā dažāda līmeņa teritorijās un tās loma iedzīvotāju izvietojuma, skaita un sastāva pārmaiņās un teritoriju attīstībā. Pētījumu rezultāti publicēti Latvijā un ārzemēs, par tiem sniegti ziņojumi starptautiskās un nacionālās konferencēs. Par projekta aktivitāšu rezultātiem sniegti ziņojumi Ministru prezidentam, Saeimas Demogrāfijas lietu apakškomisijas deputātiem, Ministru kabineta Demogrāfijas lietu padomei u.c. institūcijām. Turpināts darbs pie projekta monogrāfijas manuskripta. Manuskripta gatavības pakāpe ir 50%.

Uzsākta un turpinās VPP EKOSOC-LV ietvaros sagatavotā Saeimas debašu korpusa analīze par demogrāfisko situāciju, demogrāfisko un reģionālo politiku. Galvenie sasniegtie rezultāti iekļauti publikācijā – Demogrāfiskā attīstība Latvijā: problēmas un izaicinājumi. *LZA Vēstis*. A daļa. Sociālās un humanitārās zinātnes, 2016, Nr. 3 (70). 40.–50. lpp. Galvenie secinājumi ir sekojoši: 1) Demogrāfiskai attīstībai Latvijā kopš neatkarības atjaunošanas raksturīgas otrās demogrāfiskās pārejas pazīmes

ar iespēju starptautiskās migrācijas ietekmē pāraugt trešajā demogrāfiskās pārejas fāzē, kuru raksturotu lielāks ārvalstīs dzimušo iedzīvotāju īpatsvars. Zems dzimstības līmenis, mūža ilguma palielināšanās un emigrācija veicina Latvijas iedzīvotāju sastāva novecošanos. Tas ietekmē valsts ilgtspējīgu attīstību. 2) Saskaņā ar iedzīvotāju viedokli svarīgi ir tādi demogrāfiskās situācijas uzlabošanas pasākumi, kas vērsti uz sociālās nevienlīdzības mazināšanu un veselības nostiprināšanu. Iedzīvotāji norāda uz depopulācijas riskiem lokālā, reģionālā un nacionālā līmenī. Iedzīvotāju skaita turpmāka samazināšanās ir drauds sava ciema, pagasta, pilsētas, reģiona un valsts turpmākai ekonomiskai attīstībai. Svarīgi ir ne tikai valsts mēroga demogrāfiskās politikas pasākumi, bet arī vietējo pašvaldību iniciatīvas. 3) Atbalsts dzimstības veicināšanai – tas pēc iedzīvotāju domām ir nozīmīgākais uzdevums turpmākai demogrāfiskai attīstībai. Tomēr iedzīvotāji visai bieži demogrāfisko problēmu risināšanā pajaujas uz ģimenes atbalstu un paši uz sevi. Dominē iedzīvotāju viedoklis, ka tautsaimniecības izaugsme iespējama, stabilizējot iedzīvotāju skaitu esošajā līmenī. Sabiedrībā ir jāturpina diskusija par valsts un reģionālās demogrāfiskās attīstības izaicinājumiem un mērķiem un demogrāfiskās politikas līdzekļiem to sasniegšanai.

VPP 5.2.5. projektā trešajā posmā Saeimas korpusi ir papildināti ar 12. Saeimas stenogrammām, ir izstrādāta korpusa pārlūkprogramma *ParliSearch*, stenogrammas ir integrētas valodas korpusa statistikas apstrādes programā *Sketch Engine* (bonito.korpus.lv/saeima). Psiholoģi testējuši anomijas teorētisko modeli un anketu starpkultūru kontekstā.

Pētījumu rezultāti liecina – politiskais, filozofiskais, mediju, ikdienas diskursus pauž, ka sociālās dzīves organizācijas pilnveidošana (integrācija, skaidrība, vienotība, sadarbība, atbildība) lielākoties ir atkarīga no personības (personiskās identitātes) uzlabošanas (gan politiķu, gan ierindas pilsoņu) kultūras socializācijas ceļā. Politikas dokumenti, kuru pamatā ir likts šāds risinājums, sniedz vājas deskriptīvas terminu definīcijas, neeksplicē kultūras un rīcības cēlonību, nonākot pretrunā cits ar citu. Pētīt mediju profesionālo organizāciju darbību, ir noskaidrots, ka, no vienas puses, NVO locekļiem nav pieejamas aktoru lomas un rīcības resursi, lai īstenotu pilsoniskā sektora funkcijas; no otras puses, augšupejošo komunikāciju kavē valsts pārvaldes institūciju uzbūve.

Viens no **VPP 5.2.6. projekta** deklarētajiem mērķiem ir izpētīt pēckrīzes politiskos un sociālos procesus Latvijā. Šie jautājumi nodarbināja visus pētniekus. Divas apkopojošas publikācijas guvušas plašāku rezonansi. Tā ir F. Rajevska sadaļā *“Latvia: Both Sides of the Economic Recovery Success Story”* (līdzautore L. Romanovska) Springer monogrāfijā *“Challenges to European Welfare Systems”* (2016) (Edit. Kl.Schubert & others). Tajā tiek analizēta budžeta konsolidācijas sociālā cena, valsts aktīvā iesaiste sociālās palīdzības sniegšanā krīzes laikā un reformas vairākos sociālās politikas laukos: nodarbinātības, veselības, sociālās aprūpes, ģimenes, pensiju. Sociālās iekļaušanas politikas nesteidzīgo gaitu Latvijā analizē pētniece T. Lāce rakstā *“Latvijas valdības politika pēckrīzes periodā minimālā ienākuma līmeņa paaugstināšanai”* (*LZA Vēstis*. 2016. 70.sēj. Nr.3). Tiek analizēti CSP un Eurostat dati, Latvijas politikas plānošanas dokumenti un normatīvie akti un EK dokumenti, kas saistīti ar minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu. Materiālās nenodrošinātības un nevienlīdzības rādītāji Latvijā ir vieni no augstākajiem ES vidū. Apstiprinātas koncepcijas *“Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu”* (2014) izpildes termiņi tiek pārcelti no 2017. uz 2019. gadu. Abas autores norāda uz izteiktu politiskās gribas trūkumu nevienlīdzības samazināšanai.

Veiksmīgi virzījās pensiju sistēmas darbības izpēte. O. Rajevska aizstāvēja promocijas darbu *“Pensiju adekvātums un taisnīgums kā pensijas sistēmas institucionālā dizaina funkcija: Baltijas valstu gadījums”*, kurā veica oriģinālu Latvijas, Igaunijas un Lietuvas vecuma pensiju likumdošanas salīdzinošo analīzi, izstrādājot jaunu pieeju statistikas datu analīzei. Ir izstrādāts empīriski pārbaudīts retrospektīvās imitācijas modelis vecuma pensiju sistēmu darbības efektu izvērtēšanai pie mainīgiem priekšnoteikumiem: darba algas lielums, piedalīšanās pensiju II līmenī, nosacīta kapitāla valorizācijas noteikumi. Plašākā kontekstā šī disertācija ir piesūcums zinātniskajā literatūrā NDC sistēmas darbības analīzei pētniecības uzdevumiem, kuru formulēja Pasauls Bankas pensiju ekspertu komanda. Tika identificētas pensiju sistēmas stiprās un vājās puses un izstrādātas attiecīgas rekomendācijas likumdevējiem un politikas veidotājiem pensijas adekvātuma un taisnīguma nodrošināšanai. Darbs pirms aizstāvēšanas tika nosūtīts uz Labklājības ministriju, tā atzinumi tika nosūtīti uz Saeimas Sociālo un darba lietu komisiju, Latvijas Darba devēju konfederāciju un Latvijas Pensionāru federāciju, prezentēti Latvijas Statistiku asociācijas, CSP un LU Doktorantūras skolā, prezentēti 4 starptautiskajās konferencēs un izklāstīti 4 publikācijās. Pētnieks D. Stāvausis rekomendācijās LM pamatoja nepieciešamību valsts fondēto pensiju shēmā ieviest standarta investīciju stratēģiju, kurā iekļautu tos iedzīvotājus, kuri paši nevēlas vai nespēj pieņemt atbildīgus lēmumus, ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju zemo finanšu prātības līmeni. Turpinājās statistikas datu analīze par labklājības līmeni Latvijas pašvaldībās. I. Jēkabsons pētīja attiecības starp sociālo kapitālu un iespēju iesaistīt iedzīvotājus lēmumu pieņemšanas procesos pašvaldībās labklājības uzlabošanā, iedzīvotājiem ieguldot savus resursus (līdzatbildības pieeja). Par šo tēmu tika aizstāvēts maģistra darbs RSU. Turpinājās arī deinstitutionalizācijas procesa izpēte attiecībā pret dažādām tajā iesaistītajām vecuma grupām ar likumdošanas aktu, pašvaldību mājaslapu izpēti, ekspertu intervijām.

VPP 5.2.7. projekta trešajā posmā tika noteikti sociālo inovāciju veicinošie un kavējošie faktori, kā arī izpētīti faktori, kas motivē individuus iesaistīties sociālās inovācijas procesos. Izstrādāta metodoloģija un intervijas materiāli sociālās inovācijas projektu pārstāvju intervēšanai, lai izveidotu sabiedrības sadarbības modeli sociālās inovācijas veicināšanai Latvijā un sabiedrības iesaistei sociālās inovācijas procesos. Noslēdzos

ties pilotpētījumam, klātienē tika intervēti 30 sociālās inovācijas projektu pārstāvji. Intervēšana turpināsies arī projekta 4. posmā. Intervijā iegūtie kvantitatīvie dati dos iespēju novērtēt sociālajā inovācijā iesaistīto pušu (pašvaldības, valsts institūcijas, uzņēmumi, indivīdi, NVO u.c.) finansiālo, informatīvo un organizatorisko atbalstu sociālās inovācijas procesos. Vērtējumu matrica, kas tiks radīta intervēšanas procesa beigās, izveidos bāzi, kas noteiks iesaistīto pušu finansiālā, informatīvā un organizatoriskā atbalsta indikatorus, lai izstrādātu sabiedrības iesaistes sociālās inovācijas procesos matemātisku un loģisku modeli. Intervijās iegūto kvalitatīvo datu kontentanalīze atklās: sabiedrības iesaistīšanas sociālās inovācijas procesos mehānismus, sociālo problēmu labāku radošo risinājumu iespējas, sociālās inovācijas ietekmi uz sabiedrību, sociālās inovācijas rezultātā izveidotās jaunas sociālās prakses izplatīšanas raksturu un finansiālās ilgtspējības līmeni sociālās inovācijas projektos Latvijā.

Veikta aptaujas datu analīze, kas parādīja, ar darbinieku līdzdalības kapitālā (DLK) starpniecību ir iespējams pozitīvi mainīt darbinieku attieksmi pret darbu – veicināt lielāku pašidentificēšanos ar uzņēmumu, lojalitāti, motivācijas un produktivitātes pieaugumu, lielāku pārraudzību pār kolēģu darbu, pastiprinātu darbinieku interesi par uzņēmuma darbības rādītājiem un sekmēt iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. Tika veikts Baltijas valstu akciju sabiedrību darbības efektivitātes novērtējums atkarībā no vadītāju personāla akciju apjoma. Veicot ES dalībvalstu regulējuma analīzi, secināts, ka “kopējais Eiropas režīms” varētu tikt uzskatīts kā liels solis ceļā uz risinājumu pārrobežu situācijās, kad starptautiskiem uzņēmumiem, ir pienākums piemērot atšķirīgus valsts tiesību aktus, īstenojot darbinieku akciju īpašumtiesību shēmas, tādējādi radot nevienlīdzību starp darbiniekiem no dažādām ES dalībvalstīm. Veikta sociālā kapitāla elementu izpēte, pilnveidots teorētiskais un konceptuālais ietvars sociālā kapitāla elementu novērtēšanai. Izstrādāts konceptuālais modelis sociālā kapitāla ietekmes uz novadu ekonomisko attīstību novērtēšanai.

Projekta trešā posma rezultāti prezentēti 13 starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, 5 vietējās konferencēs un forumos, organizētas 2 konferencēs, sniegtas 5 atklātās lekcijas ārvalstīs un Latvijā, aizstāvēti 2 maģistra darbi, aizstāvēts 1 promocijas darbs un priekšizstāvēti 2 promocijas darbi, publicēti 7 zinātniskie raksti (2 raksti – *LZA Vēstis*; 1 raksts – žurnālā *Open Springer*; 2 raksti konferenču krājumos, kas regulāri tiek indeksēti WOS; 1 raksts – konferenču krājumā, kas regulāri tiek indeksēts Scopus datubāzē; 1 raksts anonīmi recenzētajā starptautiskajā zinātniskajā izdevumā), publicēti 3 populārzinātniskie raksti, pieņemts publicēšanai 1 raksts Scopus indeksētajā starptautiskajā zinātniskajā žurnālā.

Bloks “Tiesiskais ietvars” (projekts: 5.2.10.)

VPP 5.2.10. projektā trešajā posmā turpinājies darbs pie tautsaimniecības attīstībai svarīgu tiesiskā nodrošinājuma jautājumu izpēti. Projekta ietvaros organizēti divi nacionāla mēroga pasākumi: 2016. gada 24. februārī LU 74. konferences sekcija *“Mantisko jautājumu publiski – tiesiskās regulācijas aktuālā problemātika VPP 5.2.10. EKOSOC-LV”*. Un 2016. gada 4. novembrī – VPP EKOSOC-LV foruma *“Gudra izaugsme. Izaicinājumi un risinājumi”* sekcija *“Tautsaimniecības publiski – tiesiskais ietvars – aktuāli problēmjasautājumi un to iespējamie risinājumi”* un viens starptautiska mēroga pasākums: 2016. gada 17. novembris – LU Juridiskās fakultātes 6. starptautiski zinātniskās konferencēs *“Konstitucionālās vērtības mūsdienu tiesiskajā telpā”* sekcija *“Juridiskās personas kā tiesvedības procesu dalībnieki un to tiesības uz taisnīgu procesu”*.

Projekta izpildītāji aktīvi piedalījušies arī citos zinātniskos pasākumos gan Latvijā, gan ārvalstīs. Bez jau pieminētajām divām vietēja mēroga konferencēm un vienas starptautiskas konferencēs ārvalstīs projekta izpildītāji referējuši / aktīvi piedalījušies četrās starptautiskās konferencēs ārvalstīs, kā arī vienā starptautiskā seminārā. Kopumā šajā periodā publicēti 19 raksti, no tiem viens *ScienceDirect* (Elsevier) iekļautajos žurnālos, 13 EBSCO datu bāzē iekļaušanai nodotos konferenču rakstu krājumos.

Saturiski pētījumos atzīts, ka sakārtota un stabila tiesiskā vide ir nepieciešama tautsaimniecības sekmīgai attīstībai. Ir nepieciešams veidot tādu tiesisko sistēmu, kur nodrošināt efektīvu aizskarto interešu aizsardzību, vienlaikus nodrošinot, ka pats tiesiskais process nekļūst pārlieku aizskarošs vai ierobežojošs. Tautsaimniecību regulējošai videi jābūt skaidrai, precīzai, stabilai un efektīvai – tai jānodrošina darbības ietvars, taču tā nevar kļūt par neprognozējamu resursu mehānismu, bez pienācīgām tiesiskām garantijām. Saprātīgums, samērīgums un iesaistīto personu tiesisko interešu aizsardzība ir atslēgvārdi, kas ņemami vērā gan turpmākajā tiesību normu izveidē, gan to piemērošanā.

Programmas izpildes trešajā posmā ir sasniegti visi plānotie rezultātīvie rādītāji, daži no plānotiem rādītājiem pat pārņemti – publicēti vairāk kā 30 zinātniskie raksti, kas indeksēti (SCOPUS) un *ScienceDirect* (Elsevier) datu bāzēs, citās datu bāzēs (t.sk. EBSCO, *Web of Science*, Thomson Reuter u.c.) indeksēti 72 raksti. Izdotas piecas monogrāfijas. Aizstāvēti 10 promocijas darbi un 35 maģistra darbi. Sniegtas konsultācijas valsts pārvaldes iestādēm un institūcijām, kas nesuās gan ienākumus programmai, gan arī popularitāti, jo daudzi pētījumi iesniegti pašvaldībām kā intelektuālais īpašums.

Latvijas neatkarības laikā Valsts pētījumu programma sociālajās zinātnēs tiek realizēta pirmo reizi. Ņemot vērā programmas realizācijas labos rezultātus var teikt, ka pētījumi sociālajās zinātnēs Latvijā ir pieprasīti sabiedrības, pašvaldību un valsts līmenī. Tie dod zināšanu bāzi un pamatu, un ir klātesoši valsts attīstībai svarīgu lēmumu pieņemšanā. Zinātniskais darbs šajā virzienā būtu jāturpina arī nākotnē.

Apkopojā **V. Zaļuksne** LMZN zinātniskā sekretāre un **L. Griņeviča** HSN zinātniskā sekretāre

VIDZEMES FORUMS "VIDĒĀ EKONOMIKA: ZINĀTNE, TEHNOLOĢIJAS UN INOVĀCIJAS"

2017. gada 16. februāris plkst. 13.00 - 17.00

Vidzemes Augstskola
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Rīkotāji: Latvijas Zinātņu akadēmija, LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa, Latvijas Pašvaldību savienība, Valmieras pilsētas pašvaldība, Vidzemes Augstskola

Laiks: 2017. gada 16. februāris no plkst.13.00 līdz 17.00

Norises vieta: Vidzemes Augstskola, Valmiera, Tērbatas iela 10

Dalībnieki: Pašvaldību vadītāji un darbinieki, uzņēmēji, mācībspēki un zinātnes pārstāvji

Foruma mērķis: Analizēt Vidzemes reģiona ekonomiskās izaugsmes gaitu un problēmas, veicināt uzņēmējdarbības un inovāciju attīstību, aktivizēt Vidzemes reģiona resursus un partnerību uzņēmēju, pašvaldību, augstskolu, t.sk. Vidzemes Augstskolas un zinātnes institūciju starpā.

Uzdevumi:

1) **informēt** sabiedrību, esošos un potenciālos Vidzemes reģiona uzņēmējus un investorus par sadarbību starp pašvaldību, uzņēmējiem un zinātniekiem Latvijas tautsaimniecības interesēs;

2) **akcentēt** zinātnes un inovāciju atbalsta sistēmu kā būtisku faktoru, kas veicina inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi, attīstību un ieviešanu Latvijas uzņēmumos, ieguldījumu cilvēkresursos, jauno zinātnieku izglītošanu un jaunu darba vietu radīšanu Latvijā;

3) **noskaidrot** iesaistīto pušu intereses un viedokļus par Vidzemes reģiona iespējām palielināt pēc uzņēmēju pieprasījuma veikto potenciāli komercializējamo akadēmisko un lietišķo pētījumu skaitu.

Darba kārtība:

13.00 – 13.05 uzrunas:

Valmieras pilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs Jānis Baiks, Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spāritis

13.05 – 13.20 Māris Kučinskis, LR Ministru prezidents. Zinātnes iespējas un uzdevumi Latvijas ekonomikas attīstīšanai

13.20 – 13.40 Baiba Rivža, LZA akademiķe; Sarmīte Rozenāle, ViA profese. Vidzemes reģiona ceļš uz viedo ekonomiku

13.40 – 14.00 Agita Līviņa, ViA profese. Izglītības specializācijas iespējas atbilstoši darba tirgus prasībām Vidzemes novadā

14.00 – 14.20 Aivars Starikovs, LZA Ūdeņraža asociācija. Inovācijas transporta nozarē Vidzemē – vai tās ir iespējamas

14.20 – 15.20 Paneldiskusija "Tehnoloģiju loma inovatīvā pārvaldībā un uzņēmējdarbībā"

Piedalās: Kaspars Osis, ViA Zināšanu un tehnoloģiju centrs; Aivars Sirmāis, SIA ZAAO; Andris Jaunsleinis, Pašvaldību savienība, Māris Rehtšprehers, ZS Mazlauri, Ojārs Spāritis, LZA; Jānis Baiks, Valmieras pilsētas pašvaldība

Moderators: Gatis Krūmiņš, ViA

15.40 – 16.10 Kafijas pauze, noslēguma diskusijas

16.10 – 17.00 ViA zinātnisko projektu prezentācijas un to apspriešana

ViA nodrošina pasākuma tiešraidī

Noslēdzies Zviedru institūta tematiskās partnerības projekts "ICE – Inovācija. Kreativitāte. Līdztiesība. – Innovation Creativity Equality"

2016. gadā noslēdzās Zviedru institūta tematiskās partnerības "ICE - Inovācija. Kreativitāte. Līdztiesība" projekts. Tā darbības periods ilga no 2014. līdz 2016. gadam. Šajā laikā notikuši pētījumi, kurus realizēja projekta partneri no piecām valstīm – Zviedrijas, Polijas, Lietuvas, Latvijas un Baltkrievijas. Latviju projektā pārstāvēja Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija. Projekta darbības laikā notikušas projekta partneru tikšanās, kas bija vēltas dažādu pētniecības praktisko posmu realizācijai.

Viena no pirmajām projekta partneru sanāksmēm tika organizēta Rīgā 2014. gada pavasarī. Gatavojoties šai sanāksmei, visi partneri izstrādāja ziņojumus par sieviešu uzņēmējdarbības un inovāciju potenciālu tūrisma, kultūras un radošo industriju nozarēs. Šajā sanāksmē īpaša uzmanība tika veltīta statistikas materiāla analīzei un pētnieciskās bāzes izveidei.

Otrās tikšanās laikā, kura notika Lietuvā – Kauņā, viens no svarīgākajiem diskusijas jautājumiem bija sieviešu uzņēmējdarbības uzsākšanas praktiskā puse. Kā sievietei kļūt uzņēmējai, kā radīt inovatīvu produktu, kā rast veidus realizēt savus radošos projektus un panākt to pieprasījumu tirgū. ICE seminārs bija iekļauts starptautiskās konferences "The XX Baltic Dynamics Conference" darba kārtībā.

Viens no darba semināriem tika organizēts Baltkrievijā Minskā. Semināru rīkoja Baltkrievijas Republikas Tehnoloģiju Pārneses centra (Republican Centre For Technology Transfer) pārstāvji. Dalībnieki uzstājās ar ziņojumiem par partnerībā iesaistīto dalībvalstu praktizētajām atbalsta metodēm inovatīvas uzņēmējdarbības veicināšanā un stāstīja par individuāliem pozitīviem piemēriem.

2015. gada 2.-3. decembrī Ščecinā (Polija) tika rīkots kārtējais seminārs, kurā, turpinot iepriekšējos semināros aizsākto, pētnieku sagatavotajos ziņojumos tika analizēta pašreizējā situācija sieviešu uzņēmējdarbībā un to iesaistes iespējas radošo industriju un tūrisma biznesa attīstībā un ieskicēti vērtētās problemātikas risinājumi nākotnē. Semināra ietvaros tika diskutēti par vairākiem jautājumiem. Kas varētu turpināt aktīvi strādāt projekta tematikā partnervalstīs nākotnē? Kāda veida organizācijas varētu būt spēcīgi partneri šādam darbam turpmāk? Kādi trūkumi ir esošajās atbalsta sistēmās?

Latvijā, kā iespējamam turpinātājus ICE ideju realizācijai, būtu jāmin organizācijas, kas jau ieguvušas praktisku pieredzi sieviešu uzņēmējdarbības un inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībā. Tāda, piemēram ir, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Tehnoloģiju un zināšanu pārneses nodaļa (turpmāk – TEPEK), sākotnēji Tehnoloģiju un zināšanu pārneses centrs, kas savu darbību uzsāka 2005. gada novembrī. Tehnoloģiju un zināšanu pārneses nodaļas mērķis: veicināt zinātnieku un komercsabiedrību sadarbību, intelektuālā īpašuma aizsardzību un pētniecības rezultātu komercializāciju LLU. Vairāk par centru: <http://www.inovacijas.llu.lv/>. Sadarbībā ar TEPEK radīti produkti un darbojas uzņēmumi SIA "Lat Eko Food" (<http://www.latekfood.lv/>), SIA "Felici" (<http://www.musli.lv/>), SIA DABBA (<http://www.dabba.lv/>) un citi.

Semināra darba kārtībā bija iekļauta arī vizīte Ščecinas ražotāju uzņēmumos. Dalībnieki apskatīja radošo telpu "OFF Marina" (<http://off-marina.pl/>), kas tiek veidota pamestas mēbeļu rūpnīcas teritorijā kā degradētas vides revitalizācijas projekts, tika apmeklēti tekstila ražošanas ģimenes uzņēmums - fabrika "OK Super" (<http://oksuper.pl/strona/o-nas/>), kā arī iepazīta Ščecinas mākslas akadēmija "Akademia Sztuki/ Centrum" (<http://www.akademiasztuki.eu/>), kas ir aprīkota ar modernu ierakstu studiju, filmēšanas laukumu ar visplašākajām specefektu radīšanas iespējām, modernām klasēm un plašu fonotēku. Akadēmijai ir milzīga nozīme radošo industriju potenciāla realizācijā.

2016. gada 5. oktobrī Briselē notikušajā noslēguma pasākumā tika apkopots viss divu gadu laikā paveiktais. Projekta dalībnieki dalījās iespaidos par sadarbību un pārdomāja jaunas sadarbības iespējas nākotnē. Ar īpašu prezentāciju no Latvijas pasākumā viesojās uzņēmēja Daiga Latkovska, kuras uzņēmums "TĒMA" darbojas modes industrijas nozarē (<http://www.tema-mode.lv/index.php/kas-ir-tema>). Daiga demonstrēja uzņēmumā radītus tērpus un aksesuārus un stāstīja par pieredzi uzņēmējdarbības uzsākšanā.

Viens no nozīmīgākajiem projekta noslēguma rezultātiem ir kopīgi izstrādātā rokasgrāmata "Collaboration Synergy of the ICE and EKOSOC-LV Projects" (Projekta ICE un VPP EKOSOC-LV sinerģiskā sadarbība).

Latvijā grāmata papildināta un izdota sadarbībā ar Valsts pētījumu programmu EKOSOC-LV. Grāmatas atvēršanas seminārs "Mazās uzņēmējdarbības loma teritorijas attīstībā: 20 gadu pieredze" norisināsies 2017. gada 2. februārī plkst 13. 00, LZA Senāta zālē.

Sagatavoja: **V. Zaļuksne**
LZA LMZN zinātniskā sekretāre

Izsludināts konkurss par L'OREAL Baltic stipendijām "Sievietēm zinātnē"

16. janvārī stipendijas piešķirēju pārstāvji – Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents akademiķis Ojārs Spāritis, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas viceprezidents, izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis un L'Oreal Baltic SIA ģenerāldirektors Johans Bergs parakstīja sadarbības protokolu, ar kuru tiek atklāts 2017. gada L'OREAL Baltic stipendiju konkurss "Sievietēm zinātnē".

Jau 18 gadus visā pasaulē un 13 gadus Latvijā programma "Sievietēm zinātnē", kas Latvijā tiek īstenota ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstu, apbalvo sievietes – zinātnieces, kā arī iedrošina jauno paaudzi izvēlēties kādu no zinātnes jomām.

Programmas gaitā pasaulē atzinību guvušas vairāk nekā 2500 pētnieces no 112 valstīm. Latvijā kopš programmas dibināšanas 2005. gadā ir apbalvotas 36 izcilas zinātnieces. Šogad šo sarakstu papildinās arī Lietuvas un Igaunijas zinātnieces. 2017. gadā uzņēmums L'Oreal Baltic sadarbībā ar UNESCO Lietuvas Nacionālo komisiju, UNESCO Igaunijas Nacionālo komisiju, Lietuvas Zinātņu akadēmiju un Igaunijas Zinātņu akadēmiju

paplašina stipendiju robežas, dibinot programmu "Sievietēm zinātnē" kaimiņvalstīs.

Konkursa kārtībā gan Lietuvā, gan Igaunijā tiks piešķirtas pa vienai stipendijai pētījumu veikšanai dzīvības zinātņu un materiālzinātņu jomā zinātņu doktorai vecumā līdz 40 gadiem. Latvijā joprojām tiks piešķirtas trīs stipendijas. Viena stipendija ir paredzēta zinātņu doktorai vecumā līdz 40 gadiem pētījumu veikšanai un divas stipendijas – doktorantēm līdz 33 gadu vecumam disertācijas izstrādei. Stipendijas izmantojamas bez ierobežojumiem – gan darbam, gan pašattīstībai, gan arī kā papildu līdzekļi personīgajai vai ģimenes budžetai.

Pērn prestižo balvu ieguva trīs zinātnieces. Tā tika piešķirta Kristīnei Šalmāi-Ancānei pētījumam "Nanostrukturētu biokompozītmateriālu izstrāde ar preosteoporozes īpašībām", Jevgeņijai Lugiņinai pētījumam "Organisko savienojumu reakcijas šķidrā sēra oksidā" un Ilzei Dimantai – pētījumam "Hidrīdus veidojošu materiālu izmantošana mikroorganismu saražotā ūdeņraža savākšanai un jauna tipa bioreaktora dizains".

Pieteikumus L'OREAL Baltic stipendijai "Sievietēm zinātnē" no 2017. gada 23. janvāra līdz 7. martam var iesniegt "Sievietēm zinātnē" ("For Women In Science") starptautiskajā mājaslapā www.fwis.fr.

Papildu informācija pieejama www.fwis.fr un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas mājaslapā www.unesco.lv.

Pieteikties aicinātas arī zinātnieces, kuras jau iepriekš piedalījušas šajā stipendiju konkursā, taču stipendiju nav saņēmušas.

Sagatavoja, **Aija Miglāne**, L'OREAL Baltic

Aizstāvēšana

2017. gada 3. februārī plkst. 13.00 Daugavpils Universitātes (DU) Fizikas nozares promocijas padomes atklātā sēdē, 118. auditorijā, Parādes ielā 1, Daugavpili

PĀVELS NARICA

aizstāvēs promocijas darbu "Hroma-niķeļa tērauda virsmas krāsainās lāzermarkēšanas procesa optimizācija" fizikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Oficiālie recenzenti: Dr.phys. Edmunds Tamanis (Daugavpils Universitāte); Dr.sc.ing. Jurģis Porinš (Rīgas Tehniskā universitāte); Dr.Sc. Vlastimir Nikolić (University of Niš, Serbija).

Ar promocijas darbu un tā kopsavilkumu iespējams iepazīties Daugavpils Universitātes Fizikas katedrā, Daugavpili, Parādes ielā 1-237, DU Bibliotēkā Parādes ielā 1 un DU mājaslapā www.du.lv.

***

2017. gada 9. februārī plkst 14.00 Biznesa augstskolā Turība, Graudu ielā 68, Rīgā, 108. telpā notiks Biznesa augstskolas Turība Promocijas padomes atklātā sēde, kurā promocijas darbu tiesību zinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs

VLADS TUMALAVIČS (VLADAS TUMALAVIČIUS).

Promocijas darba temats: "Legal regulatory enhancement of society's security under globalisation: the example of Lithuania" (Sabiedriskās drošības tiesiskās regulēšanas pilnveidošana globalizācijas apstākļos: Lietuvas piemērs).

Recenzenti: Dr. iur. Jānis Baumanis (Rīgas Stradiņa universitāte); Dr. iur. Jānis Načšionis (Biznesa augstskolas Turība); Dr. iur. Alvydas Šakočius (Mykolo Romerio universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu un tā kopsavilkumu var iepazīties Biznesa augstskolas Turība bibliotēkas lasītavā Graudu ielā 68, Rīgā, kā arī augstskolas mājaslapā internetā: <http://www.turiba.lv/lv/business-zinatne/doktorantura/promocijas-darbu-temas/izstradatie-promocijas-darbi-un-kopsavilkumi/414/>

***

Latvijas Lauksaimniecības universitātes lauksaimniecības zinātņu nozares lopkopības apakšnozares promocijas padomes 2016. gada 25. novembra sēdē **DACE SMILTĪŅA** aizstāvēja promocijas darbu, un viņai tika piešķirts LR Lauksaimniecības doktora grāds (*Dr.agr.*) lopkopības apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 7; pret – 1, nederīgi biļeteni – 0.

Redaktore Ilze Boldāne–Zejņkova

"Zinātnes Vēstnesis"

Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.

Reģistrācijas apliecība nr. 75.

Izdevējs: Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Zinātnes padome, Latvijas Zinātnieku savienība.

"Science Bulletin" Association of Latvian Scientists.

"Zinātnes Vēstnesis" redakcijas padome:

akademiķis Tālvavs Jundzīns (vadītājs), akademiķi Raita Karnīte, Baiba Rivža, Andris Ozols, korespondētājloceklis Pēteris Trapencieris, Dr. chem. Alma Edžiņa un LZA sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Stengrevica.

Redakcija: Rīgā, Akadēmijas laukumā 1.

Tālr. 67212706, 67225361, 26593299, fakss 67821153.

E pasts: zinatnes.vestnesis@lza.lv

<http://www.lza.lv>

Indekss 77165.

Iespiests: SIA Zemgus LB